

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/136/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119211037
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119211037.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: W. Ž., L.. X.X.XXXX, J. G., J. X, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, zastúpený: Advokátka kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47233516, o primerané finančné zadostučinenie takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 100 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .
- III. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou z 21.6.2019 si uplatnil voči žalovanému primerané finančné zadostučinenie vo výške 357,22 Eur a to podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa na základe toho, že v konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 11Csp/108/2018 bol úspešný so žalobou o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Citoval časť odôvodnenia rozsudku zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorom súd posúdil predmetnú dohodu ako neplatnú pre nedodržanie písomnej formy a pre neurčitosť a navyše ju posúdil aj ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uviedol, že reálne mu žalovaný poskytol úver 1284,25 Eur po odpočítaní poplatku za odklad splátok 215,75 Eur. V zmluve chýbali predpoklady pre výpočet RPMN a termín konečnej splatnosti úveru preto úver je bezúročný a bezpoplatkový. Napriek tomu, že žalobca zaplatil žalovanému 3.616,65 Eur, žalovaný listom zo dňa XX.X.XXXX požiadal jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy vo výške 357,22 Eur. O túto sumu sa chcel teda žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatiť, preto nárok uplatnil v tejto výške. Poukázal pritom na sankčnú a relutárnu funkciu uplatneného nároku. Na pojednávaní právny zástupca žalobkyne upresnil, že tento nárok je uplatnený len v dôsledku záveru súdu o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky a nie kvôli nedostatkom úverovej zmluvy, ktoré spôsobili záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, v dôsledku ktorého žalobca bude uplatňovať ďalší nárok na primerané finančné zadostučinenie, keďže ten bude súvisieť s konaním o vydanie bezdôvodného obohatenia.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil pre nesplnenie zákonných podmienok uplatneného nároku. Účelom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. bolo priznať spotrebiteľovi, ktorému dodávateľ porušil alebo neuznal nejaké jeho spotrebiteľské práva (najmä v reklamačnom konaní) primerané zadostučinenie za to, že tieto svoje práva musel spotrebiteľ následne účelne uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní a nie primerané zadostučinenie priamo za ich akékoľvek porušenie. Žalobca si navyše

uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie aj v konaní 9Csp/135/2019 a nič mu nebránilo uplatniť v danom konaní aj nárok na primerané finančné zadosťučinenie s odkazom na rozhodnutie 11Csp/108/2018. Postup žalobcu sa preto javí tak, že začatím separátnych konaní neumožňuje posúdiť ním tvrdý nárok komplexne, ale vždy len na základe parciálnych skutočností. Tým dochádza k zneužitiu ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., žalobca účelovo podáva niekoľko žalôb, hoci tak mohol urobiť jednou. Zadosťučinenie je chápané ako forma náhrady v nemajetkovej oblasti. Pre porovnanie poukázal na to, že žalobcom požadovaná suma dosahuje bolestné pri stredne ťažkých úrazoch pri hodnote bodu 18,24 Eur v roku 2017 a preto uplatnený nárok je neprimerane vysoký.

3. Žalobca právo na repliku k vyjadreniu žalovaného nevyužil.

4. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, výsluchom žalobcu, zmluvou o revolvingovom úvere zo dňa XX.X.XXXX, žiadosťou o vykonanie zrážok zo mzdy zo dňa XX.X.XXXX, dokladmi o úhradách žalobcu, spisom tohto súdu 11Csp/108/2018 a zistil tento skutkový stav:

5. Dňa XX.X.XXXX uzavreli strany formulárovú zmluvu o revolvingovom úvere pod č. XXXXXXXXXXXX. Jej predmetom bolo poskytnutie úveru žalobcovi vo výške 1.500 Eur. Zároveň bola uzavretá aj Dohoda o poskytnutí služby za možný odklad splátok za odplatu vo výške 215,75 Eur, ktorá bola započítaná do pohľadávky žalobcu na úver, reálne mu teda bola vyplatená suma 1284,25 Eur.

6. V ten istý deň strany uzavreli na samostatnej listine aj dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka na zabezpečenie pohľadávky z predmetnej úverovej zmluvy.

7. Listom zo dňa XX.X.XXXX požiadal žalovaný zamestnávateľ žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom svoju pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy vyčíslil na 357,22 Eur.

8. Žalobou zo dňa X.X.XXXX sa žalobca domáhal zdržania sa použitia tejto dohody o zrážkach zo mzdy. Konanie sa viedlo na tomto súde pod sp. zn. 11Csp/108/2018. Súd uznesením č.k. 11 Csp/108/2018-30 zo dňa XX.X.XXXX vydal neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému, ale aj zamestnávateľovi žalobcu povinnosť zdržať sa použitia predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť 6.7.2018.

9. Neskôr súd rozsudkom č.k. 11Csp/108/2018-81 zo dňa XX.XX.XXXX zaviazal žalovaného zdržať sa použitia spomínanej dohody. Rozsudok odôvodnil absolútnou neplatnosťou dohody z dôvodu, že jej obligatórne náležitosti - výška zabezpečovanej pohľadávky a výška mesačnej zrážky zo mzdy bola dopísaná do dohody až potom, čo ju podpísal žalobca. Nebola preto dodržaná jej písomná forma v zmysle § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka vzhľadom na kontraktačný proces upravený v § 43a a násl. Občianskeho zákonníka a najmä s poukazom na § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd zároveň túto dohodu považoval aj za neurčitý právny úkon vo vzťahu k vymedzeniu zabezpečenej pohľadávky, keďže táto bola v dohode špecifikovaná tak, že je tvorená úverom vrátane všetkých prípadných revolvingov, príslušenstvom úveru, nákladmi, ktoré vzniknú v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a ďalšími prípadnými pohľadávkami žalovaného súvisiacimi s touto zmluvou. Napokon však súd posúdil spornú dohodu aj ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v dôsledku toho, že zabezpečuje aj pohľadávku, na ktorú žalovaný nemá nárok. Súd totiž posúdil zmluvu o revolvingovom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. a dospel k záveru, že v zmluve chýba údaj o predpokladoch použitých pre výpočet RPMN ako aj údaj o termíne konečnej splatnosti. Napokon absentuje aj písomná dohoda ako zmluvný konsenzus oboch strán pri údají o výške RPMN a to opäť vzhľadom na už spomínaný kontraktačný proces vyplývajúci z § 43a a násl. Občianskeho zákonníka. Z dokazovania totiž vyplynulo, že výška RPMN bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalobcu a iná v akceptácii žalovaného. Súd preto dospel k záveru, že sporná dohoda o zrážkach zo mzdy by umožňovala žalovanému vymôcť aj plnenie, na ktoré v zmysle zákona nemá nárok. Zmluvná podmienka môže totiž byť posúdená ako neprijateľná aj vtedy, keď sa opiera o právnu normu, ale môže byť realizovaná v neprospech spotrebiteľa, ak umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré dodávateľ nemá nárok. Nie je teda rozhodujúce, či dodávateľ ju a v akom rozsahu použije, ale postačuje, ak objektívne je spôsobilá poškodiť spotrebiteľa, čo bol aj tento prípad. Voči tomuto rozsudku odvolanie podané nebolo a preto nadobudol právoplatnosť dňa X.XX.XXXX.

10. Je nepochybné, že žalobca mal pri uzatvorení predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a dohody o zrážkach zo mzdy postavenie spotrebiteľa.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

16. K tomuto záveru súd dospel logickým a gramatickým výkladom, keďže nemožno pochybovať o tom, že týmito osobitnými predpismi v zmysle citovaného zákonného ustanovenia sú predpisy slúžiace na ochranu spotrebiteľov. Aj právna úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 a násl. Občianskeho zákonníka pôsobí ako osobitný právny predpis (viď. Občiansky zákonník I. autorov Štefček a spol., vydavateľstvo C.H.Beck str. 459). Logicky spomínané porušenie práva či povinnosti musí súvisieť s normami na ochranu práv spotrebiteľov, veď preto je nárok zakomponovaný do zákona o ochrane spotrebiteľa. Ak by zákonodarca mienil porušenie akéhokoľvek predpisu ako zákonnú podmienku pre úspešné uplatnenie daného nároku, uviedol by to v texte zákonného ustanovenia a použil by inú formuláciu (porušenia práva či povinnosti ustanovenej akýmkoľvek právnym predpisom), ale v zákone jasne vymedzil toto porušenie a nepoužil spomínanú všeobecnú formuláciu.

17. Navyše je potrebné vychádzať aj zo systematického výkladu a v tejto súvislosti posúdiť a vyhodnotiť formuláciu celého ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a vychádzať najmä z jeho prvej vety, v ktorej je jasne uvedené, že spotrebiteľ sa môže proti porušiteľovi jeho práva alebo povinnosti ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa na súde domáhať ochrany svojho práva. Vetu tretiu citovaného zákonného ustanovenia je teda potrebné vykladať aj s ohľadom na znenie tejto prvej vety § 3 ods. 5. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016, v ktorom Najvyšší súd uviedol, že v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

18. Pokiaľ teda žalobca odôvodnil nárok posúdením absolútnej neplatnosti dohody o urážkach zo mzdy pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka) v dôsledku nedodržania písomnej formy ohľadom výšky úveru ako zabezpečenej pohľadávky a mesačnej zrážky a pre neurčitosť (§ 37 Občianskeho zákonníka) uvedené skutočnosti sú pre daný nárok irelevantné. Ide totiž o všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o neplatnosti právneho úkonu a nie osobitné normy slúžiace na ochranu práv spotrebiteľov, ktoré tvoria základnú zákonnú podmienku uplatneného nároku.

19. Relevantné podľa súdu bolo len posúdenie spornej dohody o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky.

20. Aj keď súd prvej inštancie zastáva názor, že keďže daný inštitút je satisfakciou pre spotrebiteľa, má slúžiť ako nástroj na odstránenie spôsobenej ujmy spotrebiteľa. To napokon aj vyplýva z dôvodovej správy k citovanému zákonnému ustanoveniu, kde sa uvádza, že finančné zadosťučinenie je záverečným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v prípade, že preventívne pôsobenie neplní svoj účel, aby boli nahradené alebo zmiernené následky. Krajský súd v Prešove ako súd druhej inštancie však s týmto názorom nesúhlasí a vo svojich viacerých rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najnovšie aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 uviedol, že jediným predpokladom pre priznanie finančného zadosťučinenia je už spomínané úspešné uplatnenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi a nevyžaduje, aby bola privedená konkrétna ujma.

21. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd prvej inštancie preto rešpektuje vyslovený právny záver súdu vyššej inštancie. Keďže žalobca ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore 11Csp/108/2018 úspešný, aj z dôvodu posúdenia dohody o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, základ nároku je daný.

22. Pokiaľ ide o jeho výšku zákon nestanovuje žiadne kritéria len požiadavku primeranosti. Rozhodnutie o výške nároku závisí od úvahy súdu podľa konkrétnych okolností prípadu. Súd pritom zohľadňuje to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo, prihliada na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu.

23. Súd považuje za nesprávnu aj argumentáciu o reparačnej funkcii daného inštitútu. Tá je totiž typická pre iný právny inštitút a to náhradu škody. Primerané finančné zadosťučinenie rozhodne nemá slúžiť ako prostriedok na náhradu škody, ale má plniť len funkciu satisfakcie pre spotrebiteľa. Daný inštitút nemôže slúžiť na neprimerané obohacovania sa spotrebiteľa. V tejto súvislosti súd poukazuje na právny záver vyplývajúci z ďalšieho rozhodnutia Krajského súdu v Prešove 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018, ktorý uviedol nasledovné: „Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti vznikutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovaného, okolností za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobkyni objektívne hrozila, resp. ktorá jej vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany“.

24. Je nesporné, že dohoda o zrážkach zo mzdy stále predstavuje legitímny zabezpečovací právny inštitút, ktorý je stále zakotvený v právnom poriadku Slovenskej republiky v § 551 Občianskeho zákonníka, ktorý platil aj pre spotrebiteľské právne vzťahy bez obmedzenia do 30.4.2014. Od 1.5.2014 sú už obmedzenia vyplývajúce z osobitnej úpravy daného inštitútu v zmysle § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z., ktoré však nie je možné aplikovať pre spornú dohodu, ktorá bola uzavretá skôr. Žalovaný pritom uvedenú dohodu nestihol zrealizovať, vyplýva to z tvrdenia v žalobe vo veci 11Csp/108/2018 a teda žiadna ujma žalobcovi nevznikla a to ani nemajetková. Určité zadosťučinenie bolo dané žalobcovi právoplatnosťou predchádzajúceho rozsudku a preto súd považoval za dostatočnú satisfakciu pre žalobcu finančné zadosťučinenie vo výške 100 Eur a žalobu preto v prevyšujúcej časti zamietol.

25. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu a preto súd vychádzal zo záveru, že žalobca bol v spore úspešný a z toho dôvodu mu súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania, ktorý sa však bude odvíjať len od výšky prisúdenej istiny. Nezistil totiž žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

26. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.